

40-TALISTERNA INFÖR PENSIONEN

En kvantitativ målgruppsundersökning

Oktober/November 2005

Scandinavian Research

INNEHÅLL

Bakgrund	sid. 3-8
Sammanfattning.....	sid. 8-10
40-talistprofil.....	sid. 11-19
40-talisterna och pensionsåldern.....	sid. 20-31
40-talisterna och ekonomin som pensionär.....	sid. 32-46
APPENDIX:	
Frågenkät	
Öppna svar på frågorna 2, 3 och 10	

BAKGRUND

BAKGRUND & SYFTE

Med målsättning att lära mer om nästa stora pensionärgeneration, 40-talisterna, beslutade AMF Pension att genomföra en undersökning i den aktuella gruppen. Man ville vet vilka förväntningar 40-talisterna hade på sitt framtida liv som pensionär, samt hur de ser på sin framtida ekonomi.

→ Syftet med undersökningen var att söka kunskap om 40-talisternas inställning till pension och pensionsålder.

METOD, URVAL & DATAINSAMLING

METOD

- Databesamlingen genomfördes kvantitativt.

MÅLGRUPP

- Målgrupp för undersökningen var yrkesverksamma personer födda mellan år 1940 och 1949.

URVAL

- AMF Pension levererade ett urval omfattande 2 000 personer ur den aktuella populationen.

DATAINSAMLING

- Databesamlingen genomfördes med hjälp av telefonintervjuer och en standardiserad frågeenkät omfattande 13 frågor, varav 3 med öppna svarsalternativ och 4 bakgrundsfrågor.
- 400 respondenter valdes slumpmässigt fram för deltagande i standardiserad telefonintervju.
- Databesamlingen genomfördes under veckorna 42 och 43, 2005.

BORTFALLSANALYS

- 917 respondenter ringdes upp, efter ett bortfall beroende på externa orsaker på 228 personer (21 telefonnummer var fel, 207 personer var inte i målgruppen) besvarades 400 enkäter, vilket ger en svarsfrekvens på 58 %. Inga tendenser till systematiskt bortfall har konstaterats och därför har ingen särskild bortfallsanalys genomförts.

CENTRALA FRÅGESTÄLLNINGAR

- Kan man tänka sig att jobba längre än till 65 år? Varför/varför inte?
- Om man själv fick välja, när skulle man gå i pension då?
- När kommer man att gå i pension?
- Hur många procent av slutlönen tror man att man får i pension?
- Känner man oro för ekonomin som pensionär?
- Kommer man att vara beroende av bidrag som pensionär?
- Kommer man behöva förändra sin ekonomiska situation när man blir pensionär? Hur?
- Kommer man att ha det bättre eller sämre än föräldrarna hade det som pensionär?
- Kommer barnen att få det bättre eller sämre än en själv som pensionär?
- Tyckte man bättre om det gamla pensionssystemet med Folkpension och ATP än det nya?

RAPPORTENS DISPOSITION

- 1. Sammanfattning av undersökningsresultatet.
- 2. 40-talistprofil.
- 3. 40-talisterna och pensionsåldern.
- 4. 40-talisterna och ekonomin som pensionär.

SAMMANFATTNING

SAMMANFATTNING, I

JOBBA EFTER 65

En fjärdedel av 40-talisterna kunde tänka sig att arbeta efter 65 års ålder och den största anledningen till detta är att de har ett intressant jobb eller är tvungna av ekonomiska skäl. Det första anledningen gällde framförallt de som är högavlönade och universitetsutbildade.

Två tredjedelar kunde inte tänka sig att jobba efter 65 år, framförallt beroende på hälsoskäl, vilket i synnerhet gäller för grupperna med lägst och medelhöga löner.

ÖNSKAD PENSIONSÅLDER OCH VERKLIGHETEN

Om man själv fått avgöra skulle man vilja gå i pension mellan 60 och 65 års ålder, men verkligheten talar ett annat språk: det är vid 65 år man kommer att gå i pension. Högavlönade trodde i högre utsträckning än andra att de skulle jobba efter 65 år.

EKONOMIN SOM PENSIONÄR

Nästan hälften av 40-talisterna vet inte hur stor deras pension kommer att bli, det gäller framförallt 40-talisterna med enbart grundskoleutbildning.

Lägst förväntan på pensionsstorleken fann vi bland universitetsutbildade och anställda inom kommun och landsting. Högst förväntningar bland lågavlönade och anställda inom privat näringsliv.

SAMMANFATTNING, II

ORO FÖR FRAMTIDEN SOM PENSIONÄR

En fjärdedel av 40-talisterna var oroade inför vad framtiden som pensionär skulle innebära ekonomiskt. Framförallt var det anställda inom kommun och landsting, lågavlönade och kvinnor som oroade sig.

BIDRAG TILL PENSIONÄRER

En sjättedel (14 %) av pensionärerna trodde att de skulle vara beroende av bidrag som pensionärer. De allra flesta trodde inte att de skulle behöva bidrag (77 %).

FÖRÄNDRAD EKONOMISK SITUATION

Över hälften (57 %) av 40-talisterna trodde att de skulle behöva förändra sin ekonomiska situation när de går i pension, 39 % trodde inte det.

Det man framförallt funderade på var att dra ned på kostnaderna för resor, mat och boende.

PENSIONEN

Över hälften (52 %) av pensionärerna trodde att de skulle få det bättre än de egna föräldrarna som pensionärer, men fruktade att de egna barnen skulle få en sämre ekonomisk ställning när de väl blir pensionärer (49 %).

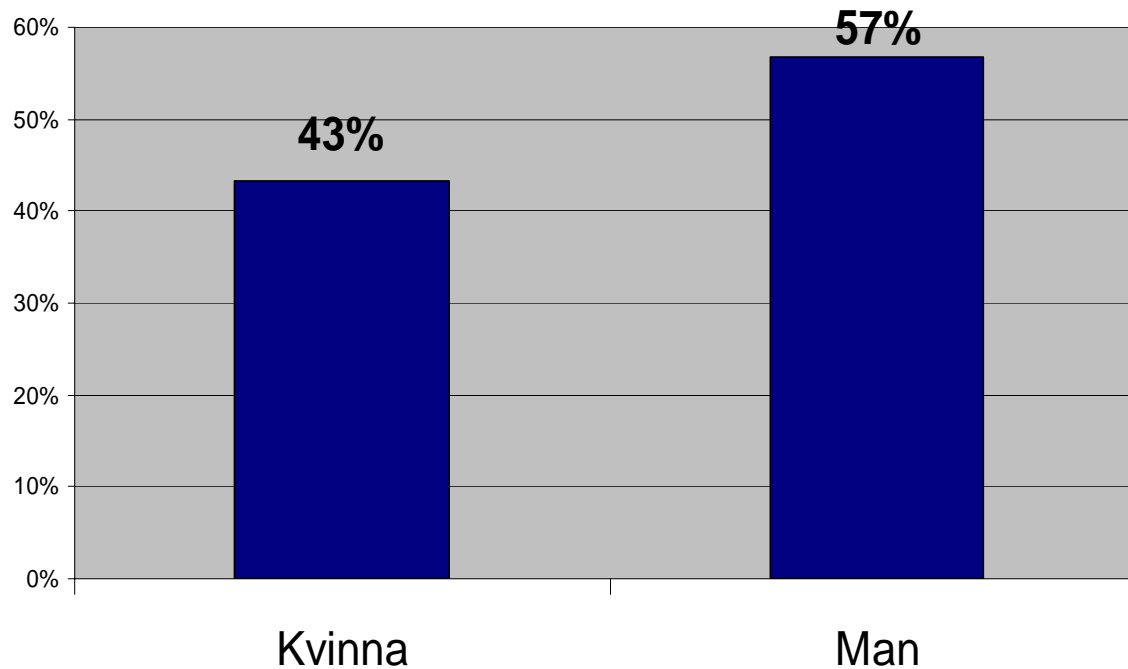
Endast 13 % tyckte om det nya pensionssystemet, 55 % tog aktivt avstånd från det.

40-TALISTPROFIL

40-talistprofil

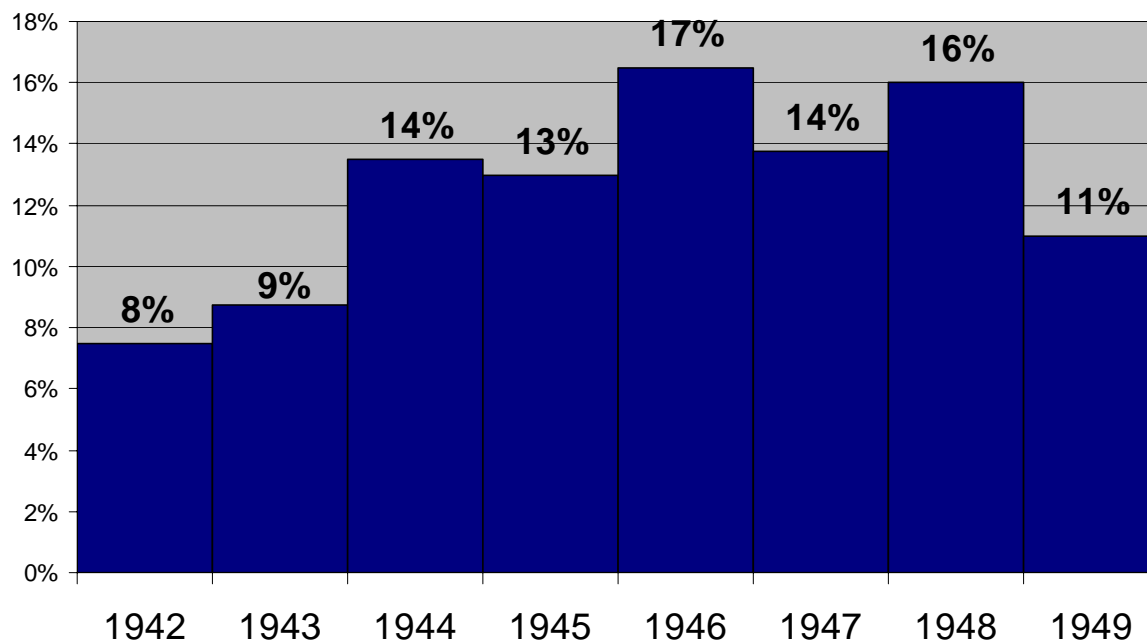
Kön

→ 43 % som besvarade enkäten var kvinnor och 57 % var män.

40-talistprofil

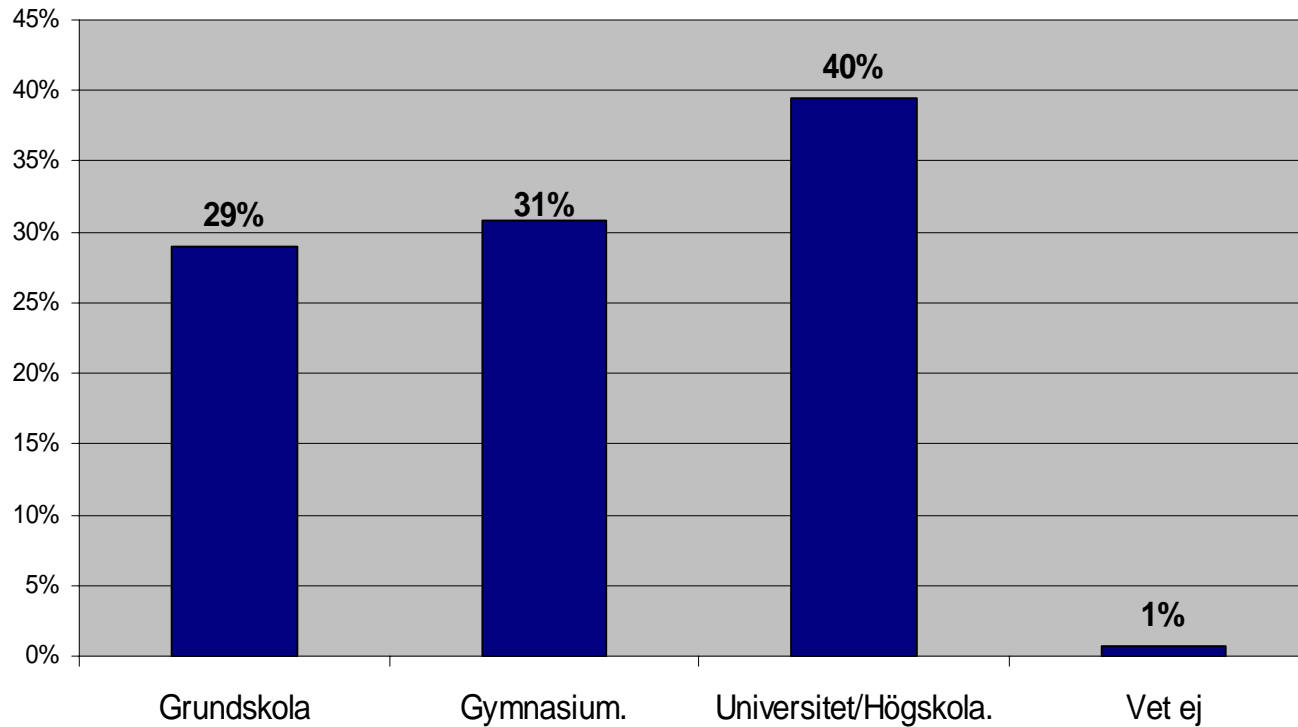
Ålder

→ En jämn fördelning av respondenter födda mellan 1944 och 1949. Lite färre var födda 1942-43 och inga 1940-1941.

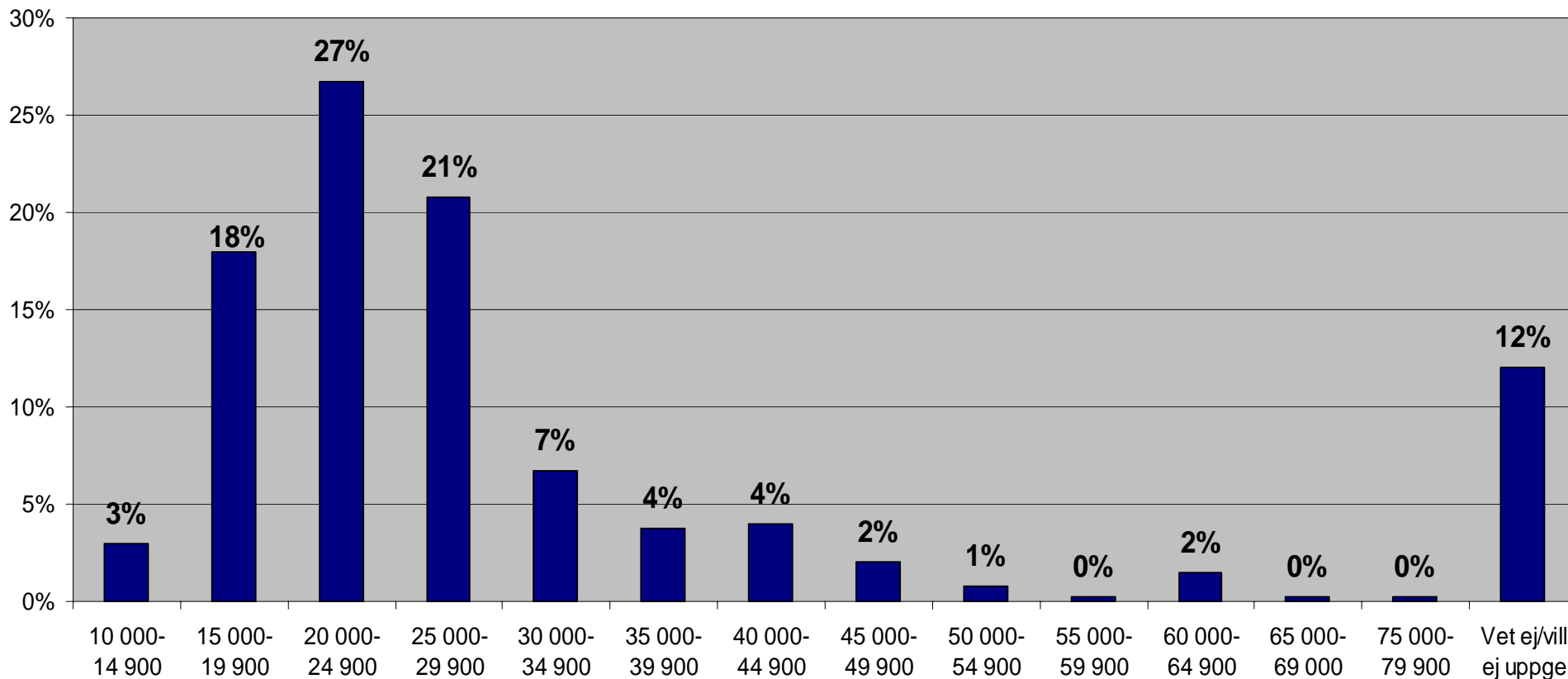
40-talistprofil

Utbildning

→ 40 % hade utbildning från universitet/högskola.

Hur hög inkomst har du? (Per månad.)

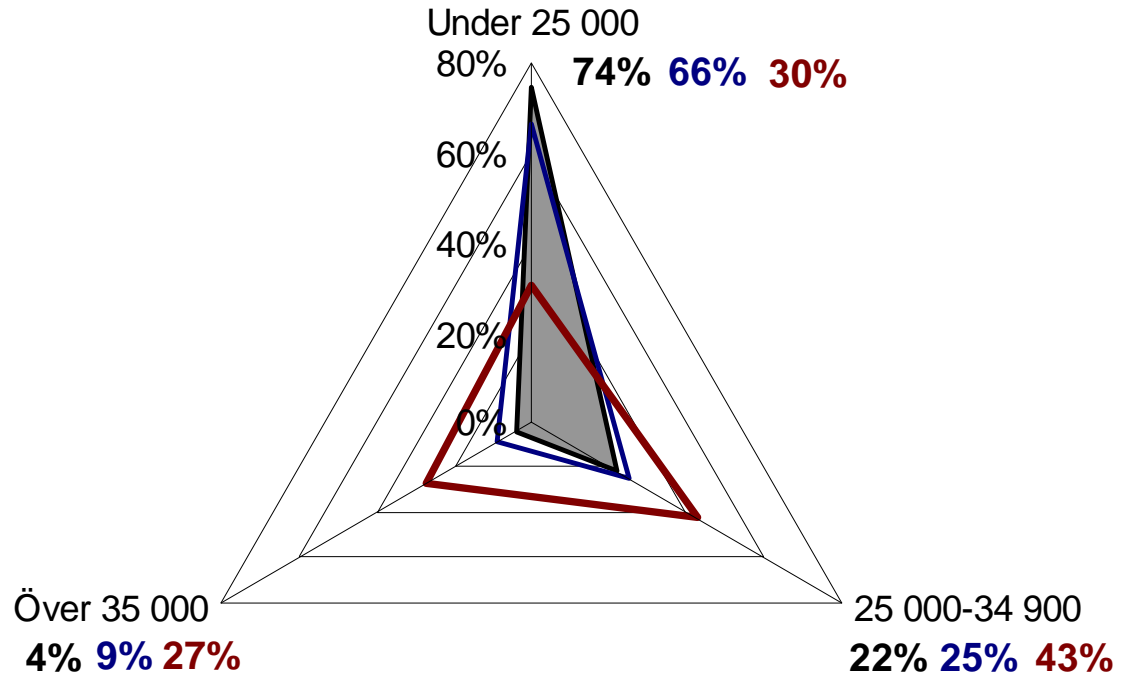
→ Medianlönen låg i intervallet 20 000-24 900.

Bas: 349 svar, alla respondenter exklusive de som svarade "vet ej" på arbetsgivare och/eller "vet ej/vill ej uppge" på inkomst.

Korskorningar 40-talistprofil

Utbildning och inkomst

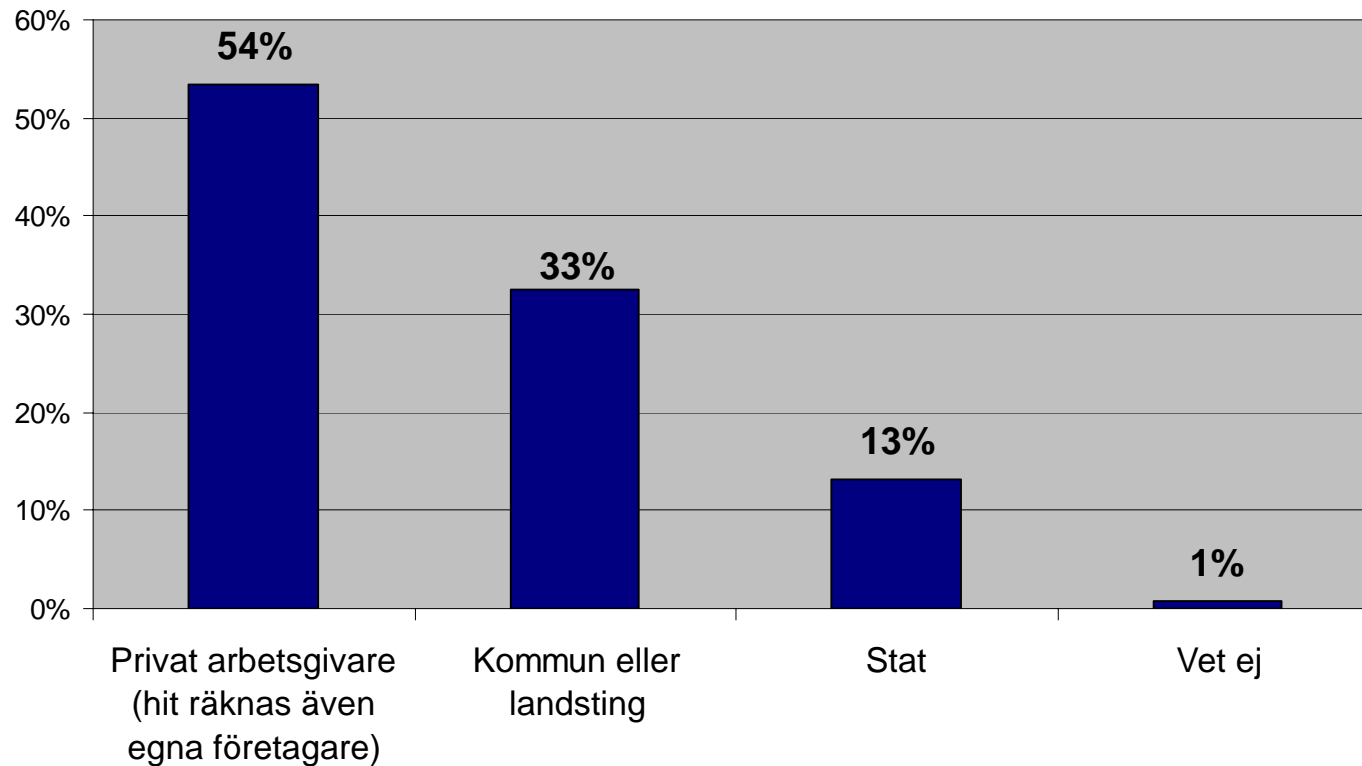
■ Grundskola ■ Gymnasium. ■ Universitet/Högskola.

→ Föga förvånande fann vi att de universitetsutbildade är överrepresenterade i grupperna hög- och medelavlönade.

40-talistprofil

Arbetsgivare

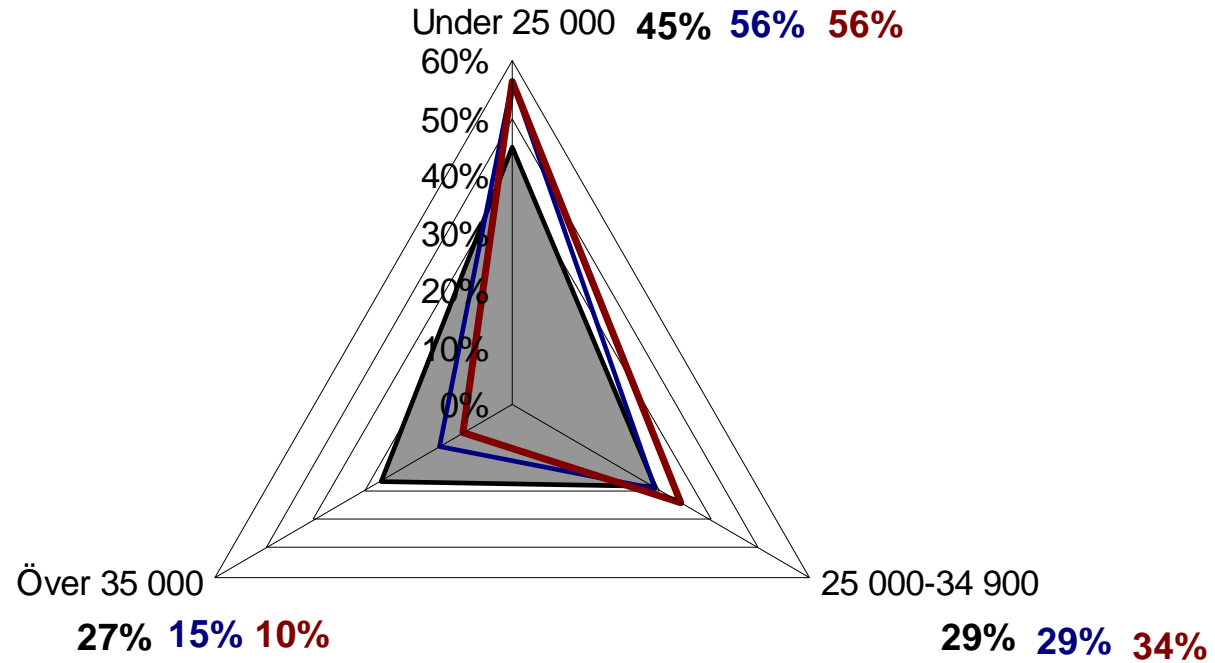
→ 54 % som besvarade enkäten hade privat arbetsgivare.

Bas: 349 svar, alla respondenter exklusive de som svarade "vet ej" på arbetsgivare och/eller "vet ej/vill ej uppge" på inkomst.

Korskörningar 40-talistprofil

Arbetsgivare och inkomst

■ Stat ■ Privat arbetsgivare ■ Kommun eller landsting

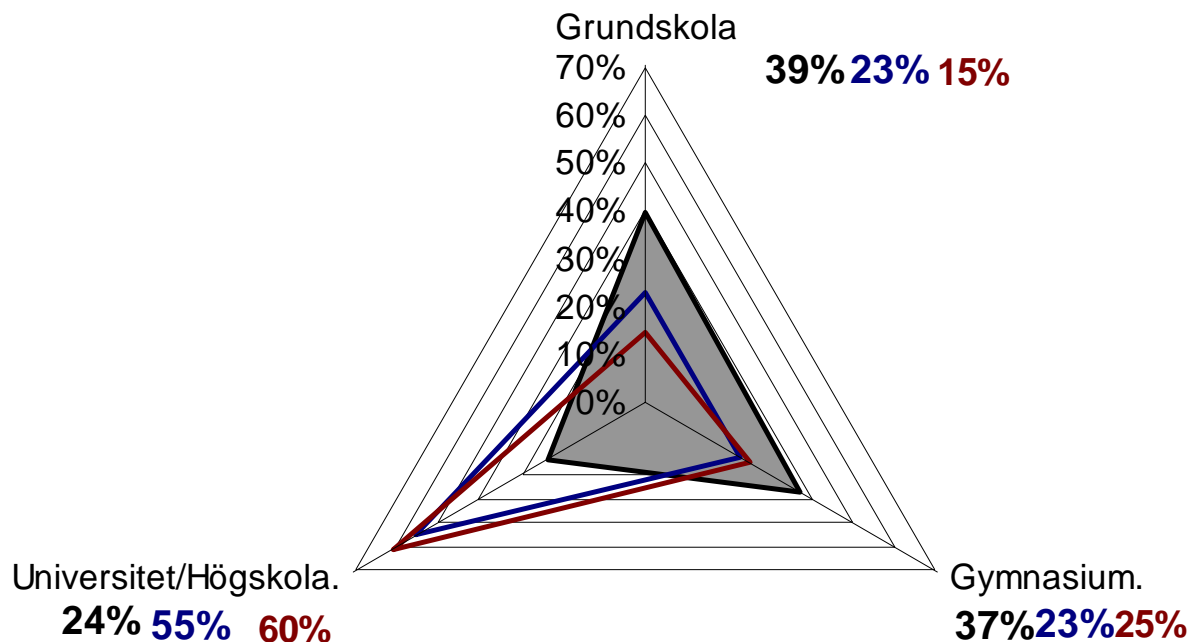
→ Bland de statligt anställda fanns den största andelen välavlönade.

Bas: 394 svar, alla respondenter exklusive de som svarade "vet ej" på utbildning och/eller "vet ej" på arbetsgivare.

Korskörningar 40-talistprofil

Arbetsgivare och utbildning

■ Privat arbetsgivare (hit räknas även egna företagare) ■ Stat ■ Kommun eller landsting

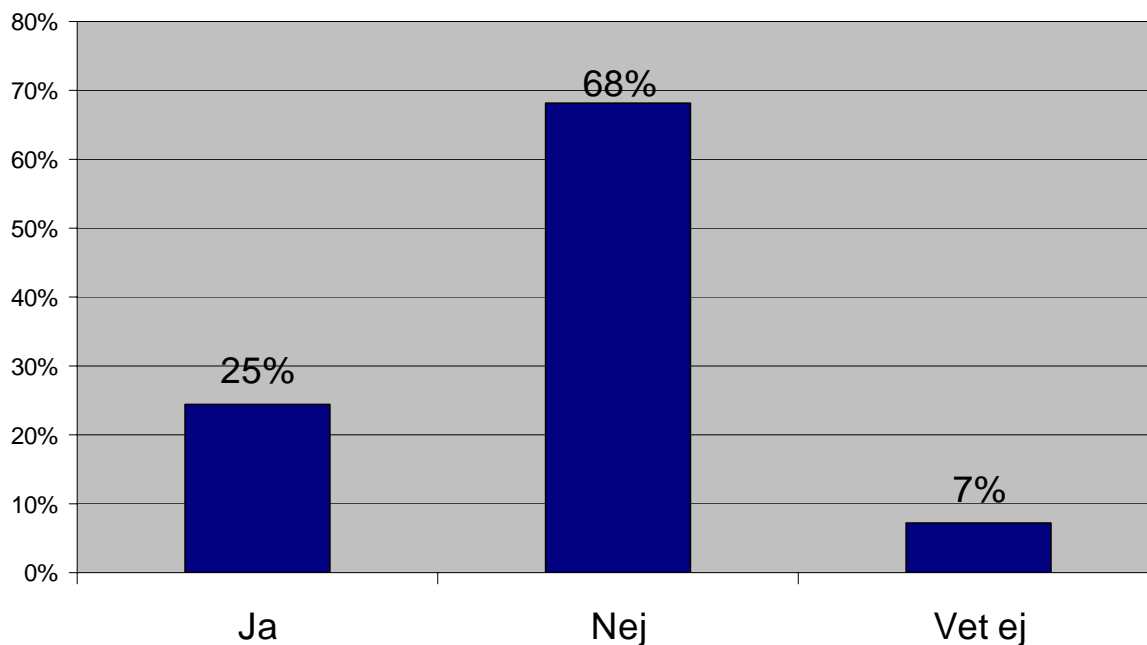
→ Flest universitetsstudenter finner vi bland de statligt och kommunal-/landstingsanställda och flest grundskole- och gymnasie studenter bland de privatanställda.

**40-TALISTERNA OCH
PENSIONS DAGEN**

40-talisterna och pensionsdagen

Kan du tänka dig att jobba längre än till 65 år?

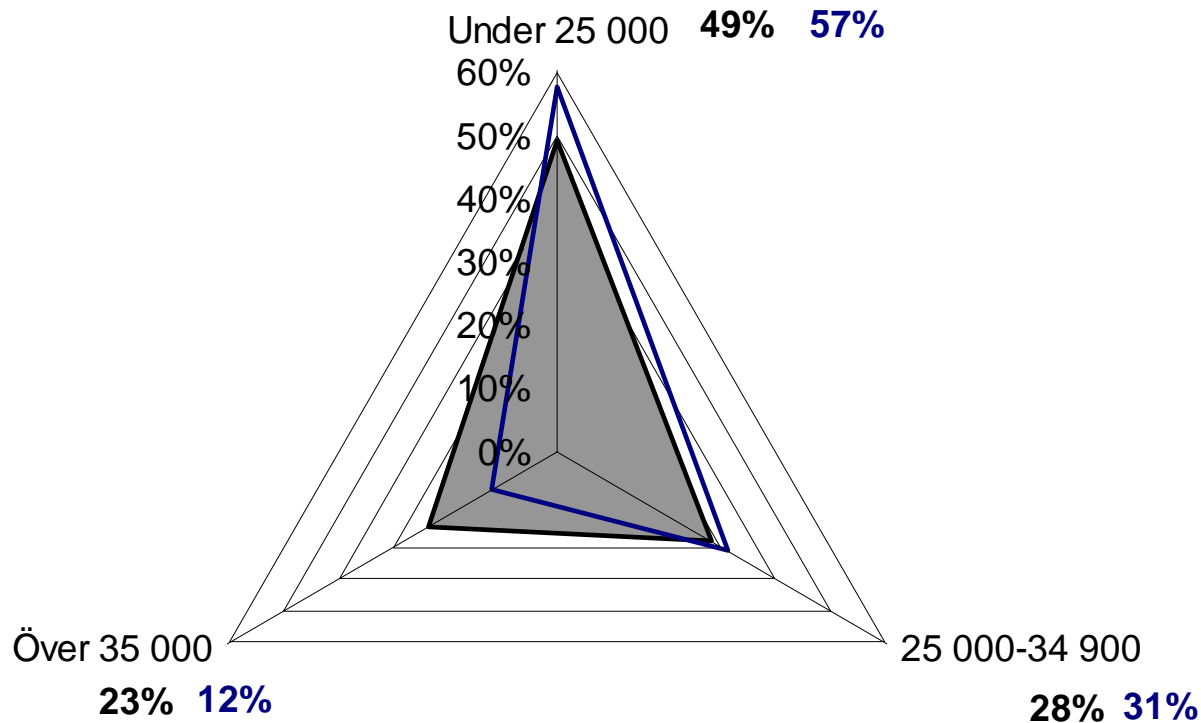
→ En fjärdedel av respondenterna kunde tänka sig att arbeta vidare efter 65 år, men det kunde två tredjedelar inte tänka sig.

Bas: 325 svar, alla respondenter exklusive de som svarade "vet ej" på frågan om de kan tänka sig att jobba längre än till 65 år och/eller "vet ej/vill ej uppge" på inkomst.

Korskörningar 40-talisterna och pensionsdagen

Jobba längre än till 65 år och inkomst

■ Arbeta vidare efter 65 år □ Inte arbeta vidare efter 65 år.

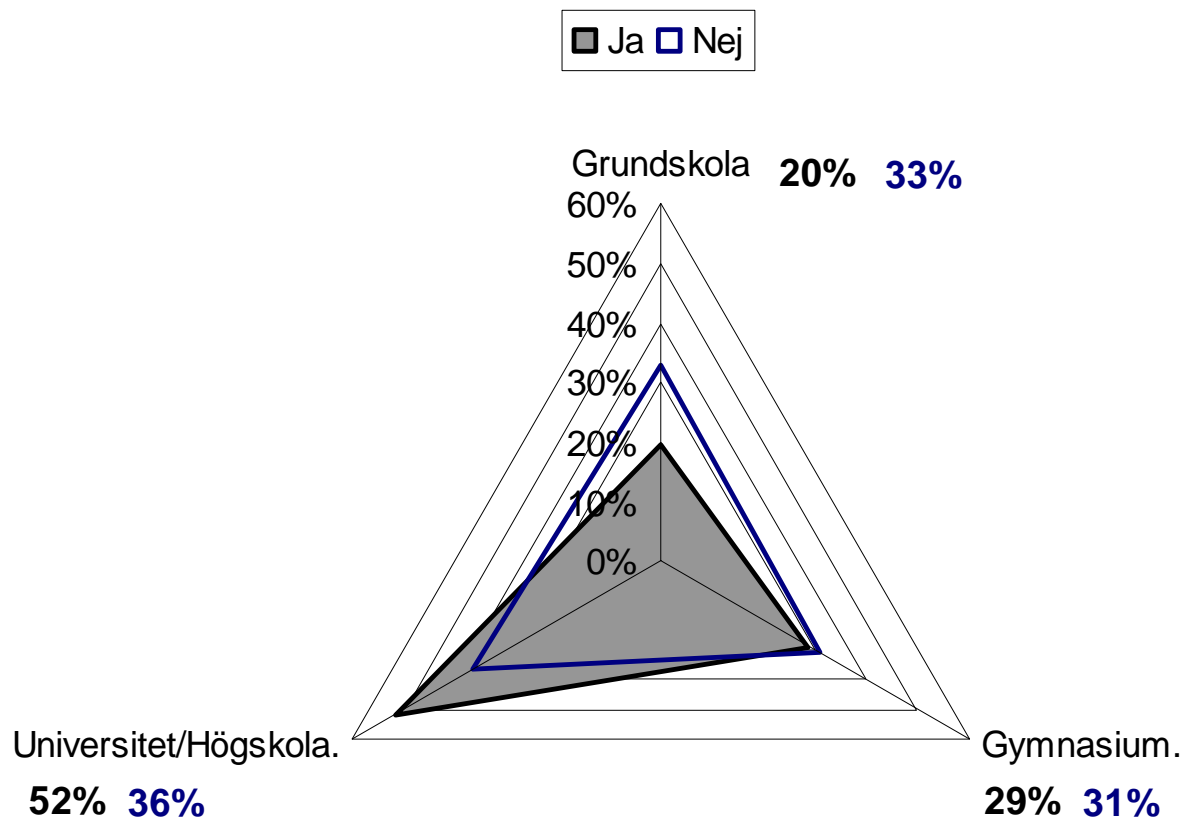

→ Bland de höglönlade kunde man tänka sig att arbeta vidare efter 65 år i högre utsträckning än i de andra inkomstgrupperna.

Bas: 369 svar, alla respondenter exklusive de som svarade "vet ej" på frågan om de kan tänka sig att jobba längre än till 65 år och/eller "vet ej" på utbildning.

Korskorningar 40-talisterna och pensionsdagen

Jobba längre än till 65 år och utbildning

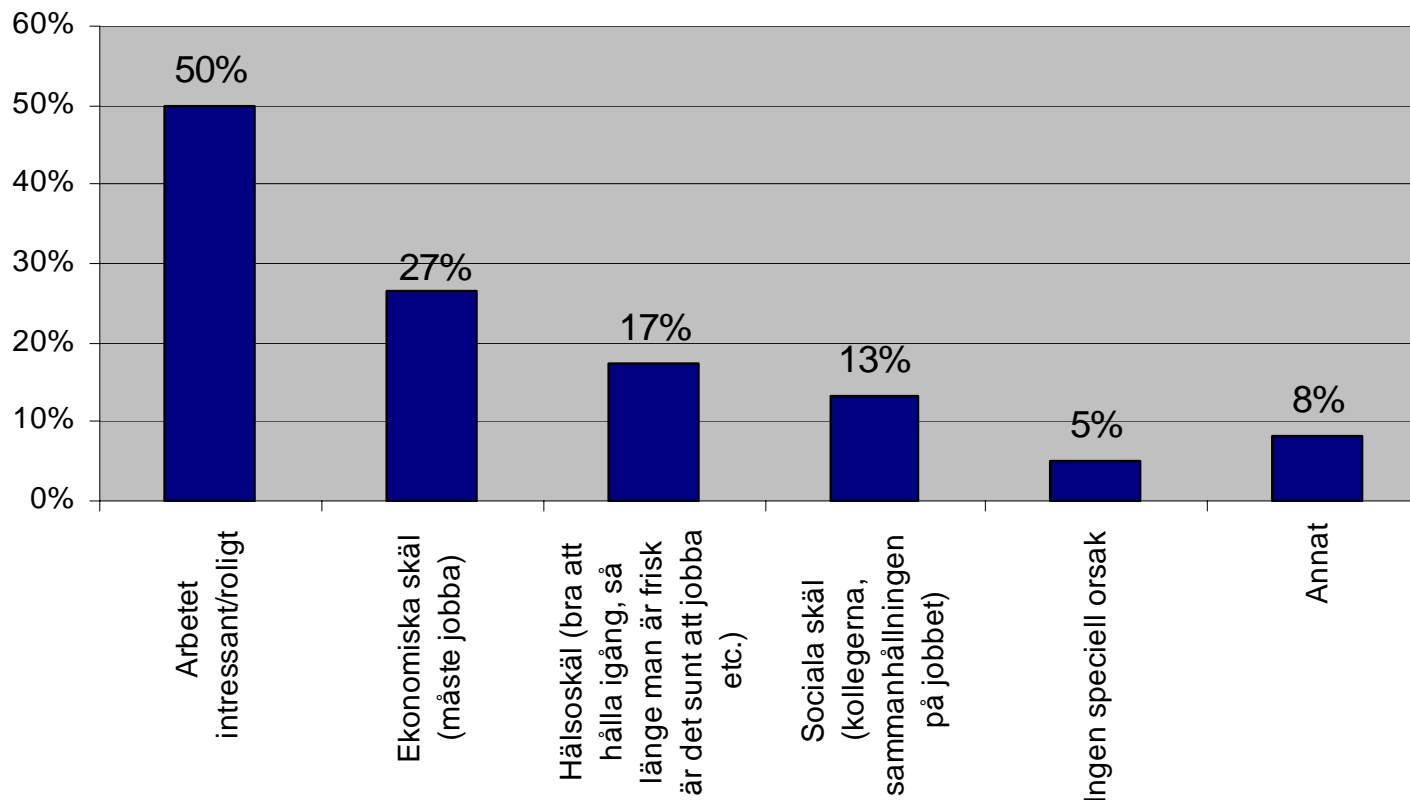

→ Det var universitetsutbildade som i högst utsträckning kunde tänka sig att arbeta längre än till 65 år, grundskoleutbildade i lägst utsträckning.

Bas: 98 respondenter,
118 svar, de som svarade
att de kan tänka sig att
arbeta längre än till 65 år.

40-talisterna och pensionsdagen

**Varför kan du tänka dig att jobba
längre än till 65 år? (Flera svar möjliga.)**

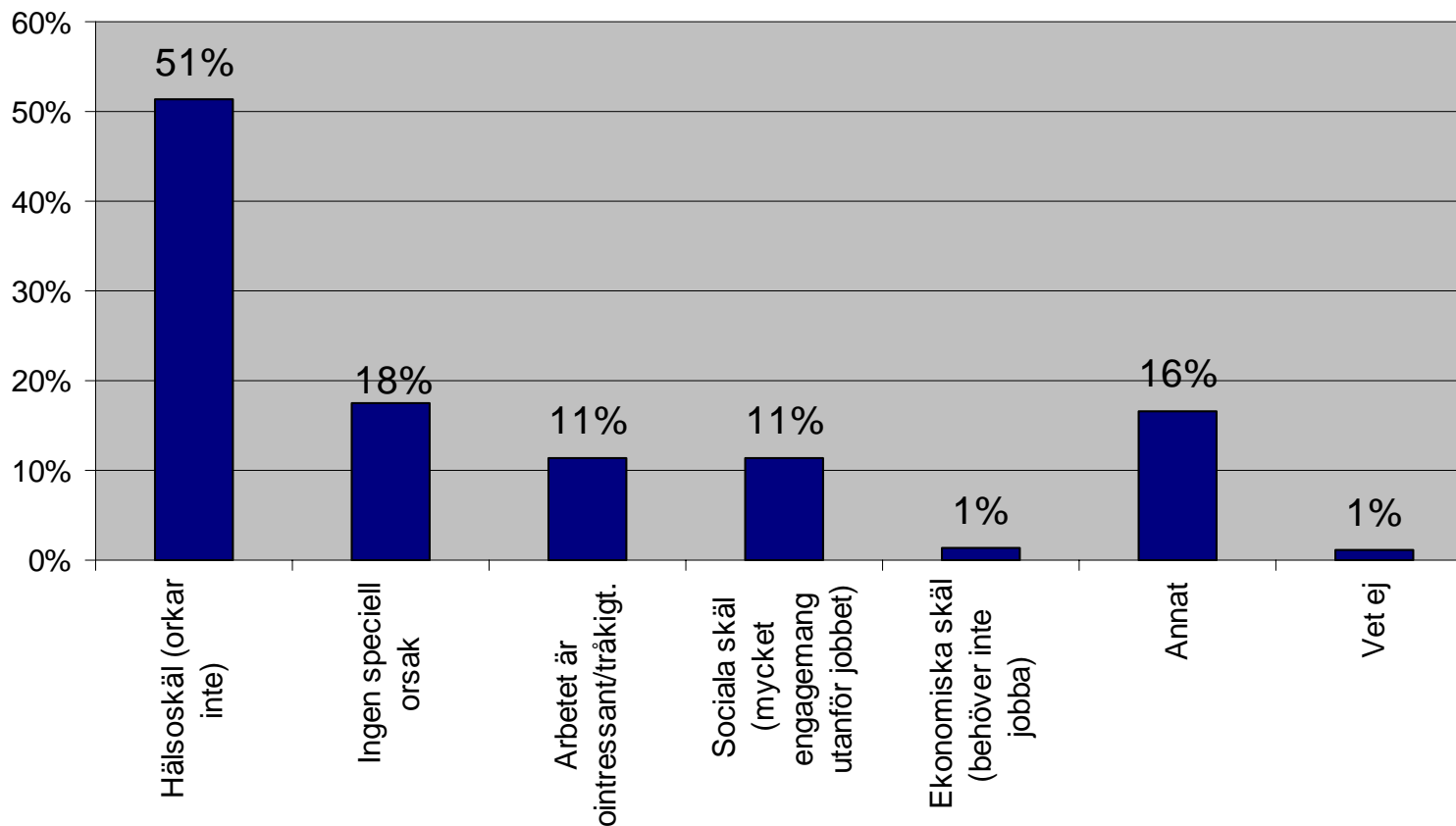

→ Anledningar till att jobba vidare var framförallt att arbetet var intressant eller att man var tvungen av ekonomiska skäl.

Bas: 273 respondenter, 302 svar, de som svarat att de inte kan tänka sig att arbeta längre än till 65 år.

40-talisterna och pensionsdagen

Varför kan du inte tänka dig att jobba längre än till 65 år? (Flera svar möjliga.)

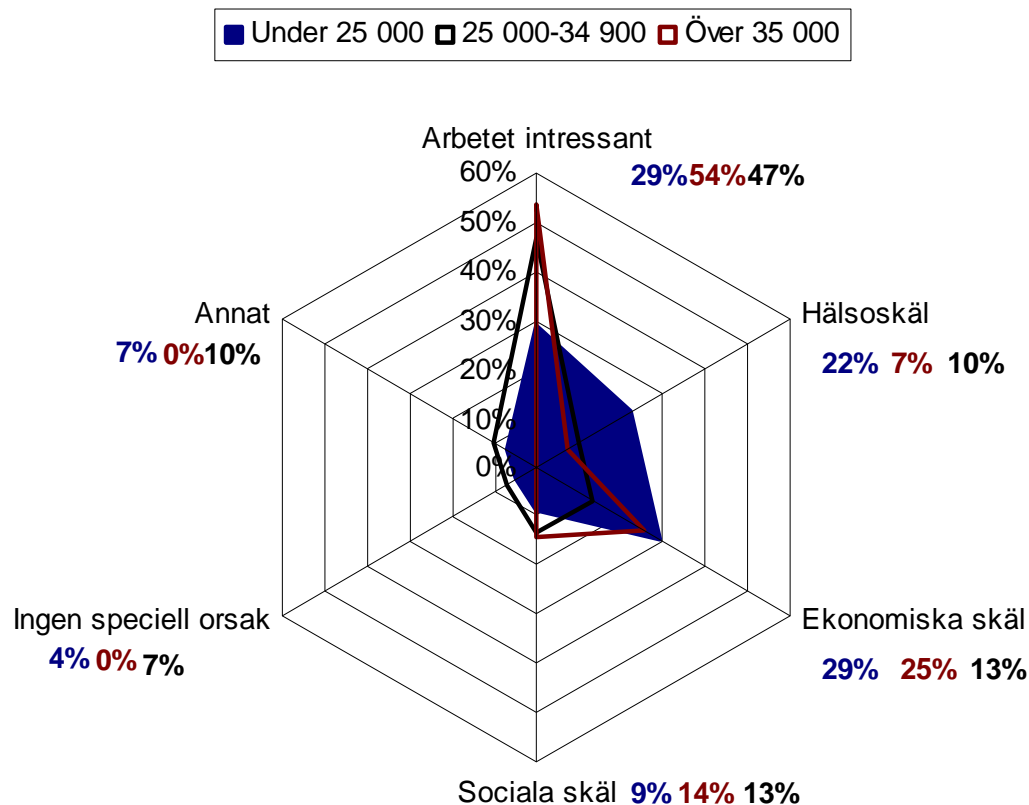

→ 51 % av respondenterna angav hälsoskäl som anledningen till att man inte vill jobba vidare efter 65 år.

Bas: 86 respondenter, 103 svar, de som svarade att de kan tänka sig att arbeta längre än till 65 år och som inte svarat "vet ej/vill ej uppge" på inkomst.

Korskorningar 40-talisterna och pensionsdagen

Jobba längre än till 65 år och inkomst (Flera svar möjliga.)

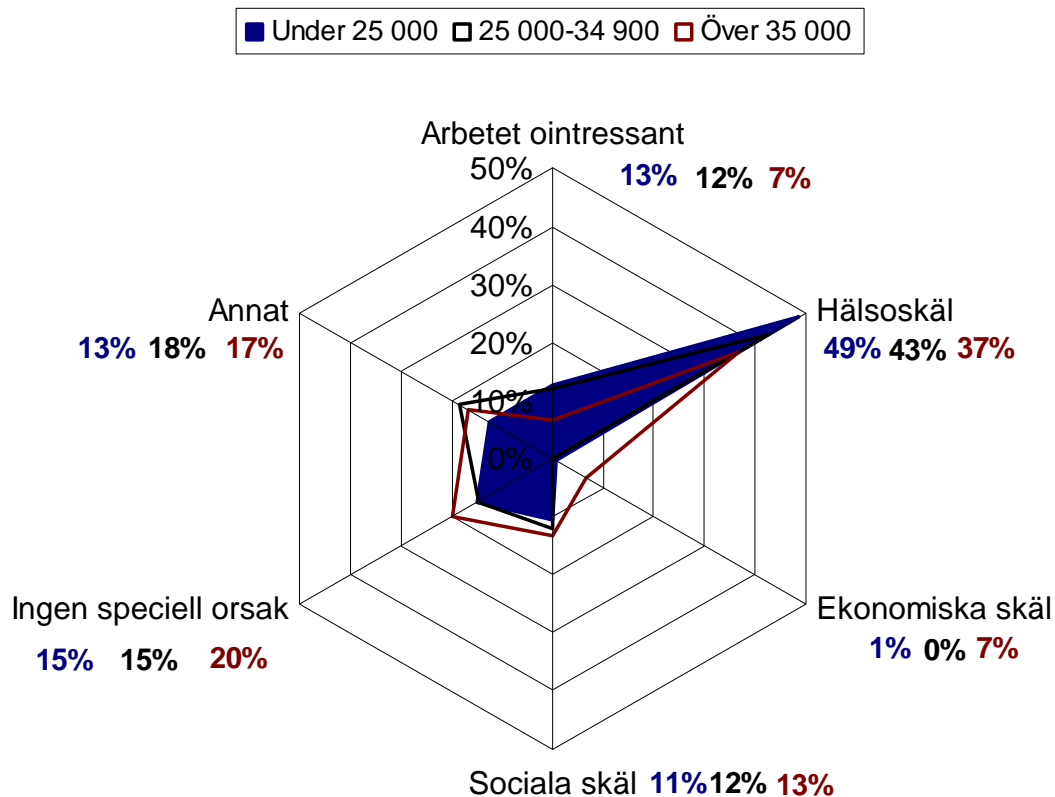

→ De två grupperna med högst inkomst kunde jobba vidare för att arbetet var intressant. För de högst avlönade var inte ekonomiska skäl så viktigt.

Bas: 239 respondenter, 264 svar, de som svarat att de inte kan tänka sig att arbeta längre än till 65 år och inte har svarat "vet ej/vill ej uppge" på inkomst.

Korskörningar 40-talisterna och pensionsdagen

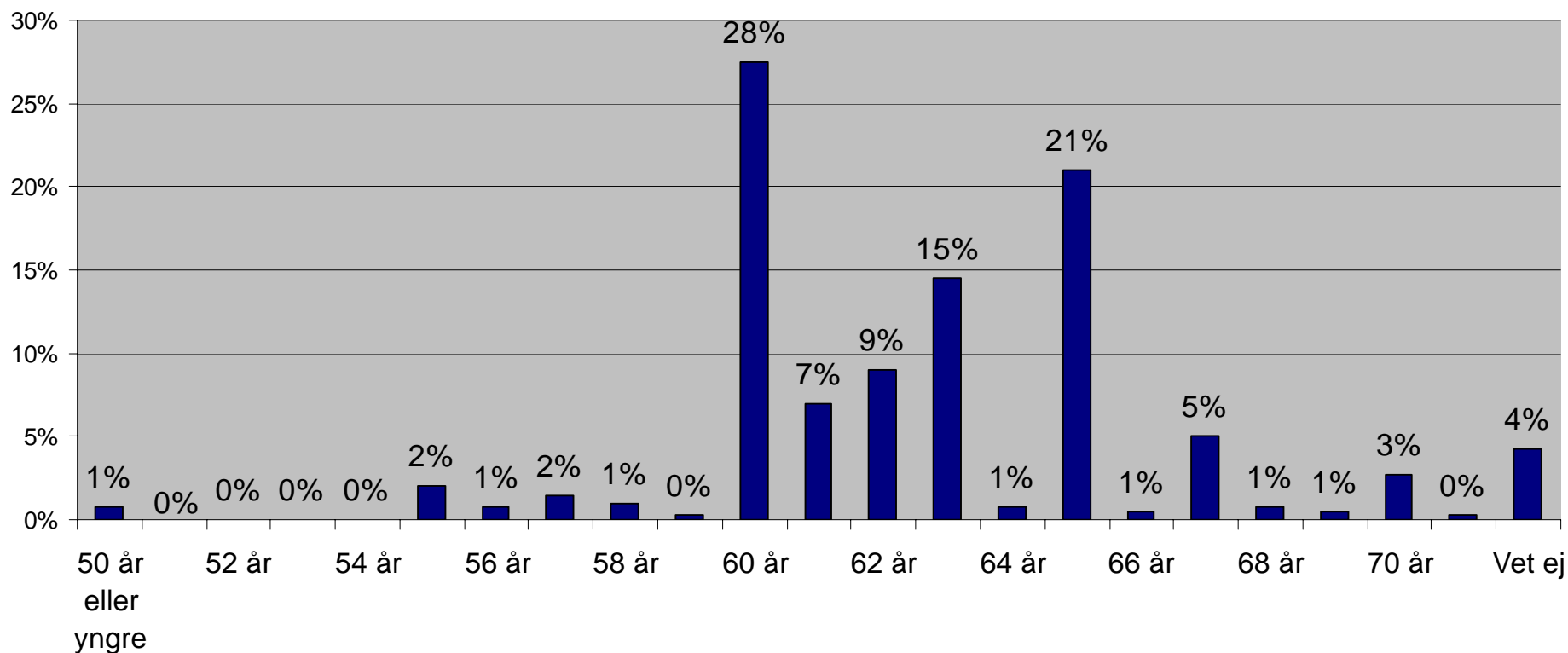
Inte jobba längre än till 65 år och inkomst (Flera svar möjliga.)

→ Den högst avlönade gruppen angav i lägre utsträckning hälsoskäl som anledning till att man inte ville jobba vidare efter 65 år.

40-talisterna och pensionsdagen

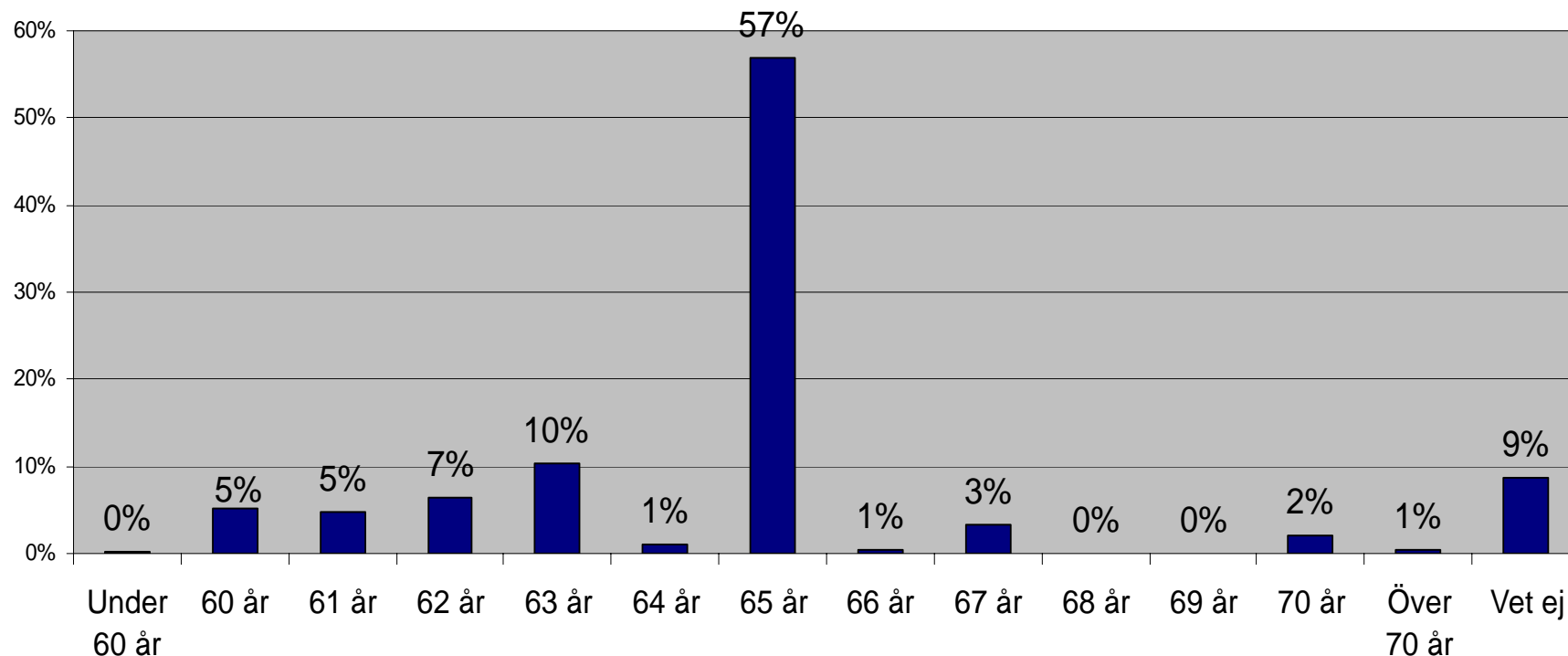
Vid vilken ålder skulle du vilja gå i pension, om du själv fick välja?

→ Medianåldern för när man vill gå i pension var 62 år.

40-talisterna och pensionsdagen

Med det du vet idag, när tror du att du kommer att gå i pension?

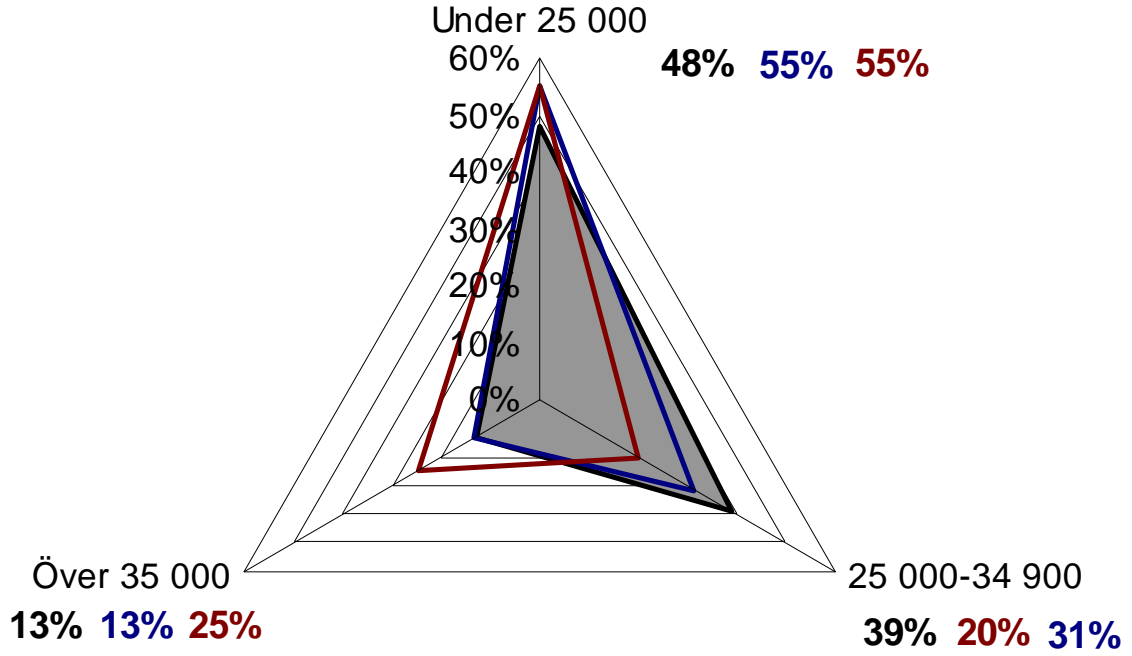
→ De flesta (57 %) trodde sig gå i pension vid 65 år, 28 % före dess och 6 % efter 65 år (jämför med att 25 % kunde tänka sig att jobba längre än till 65 år).

Bas: 321 svar, alla respondenter exklusive de som svarade "vet ej" på frågan när de tror att de kommer att gå i pension och/eller "vet ej/vill ej uppge" på inkomst.

Korskörningar 40-talisterna och pensionsdagen

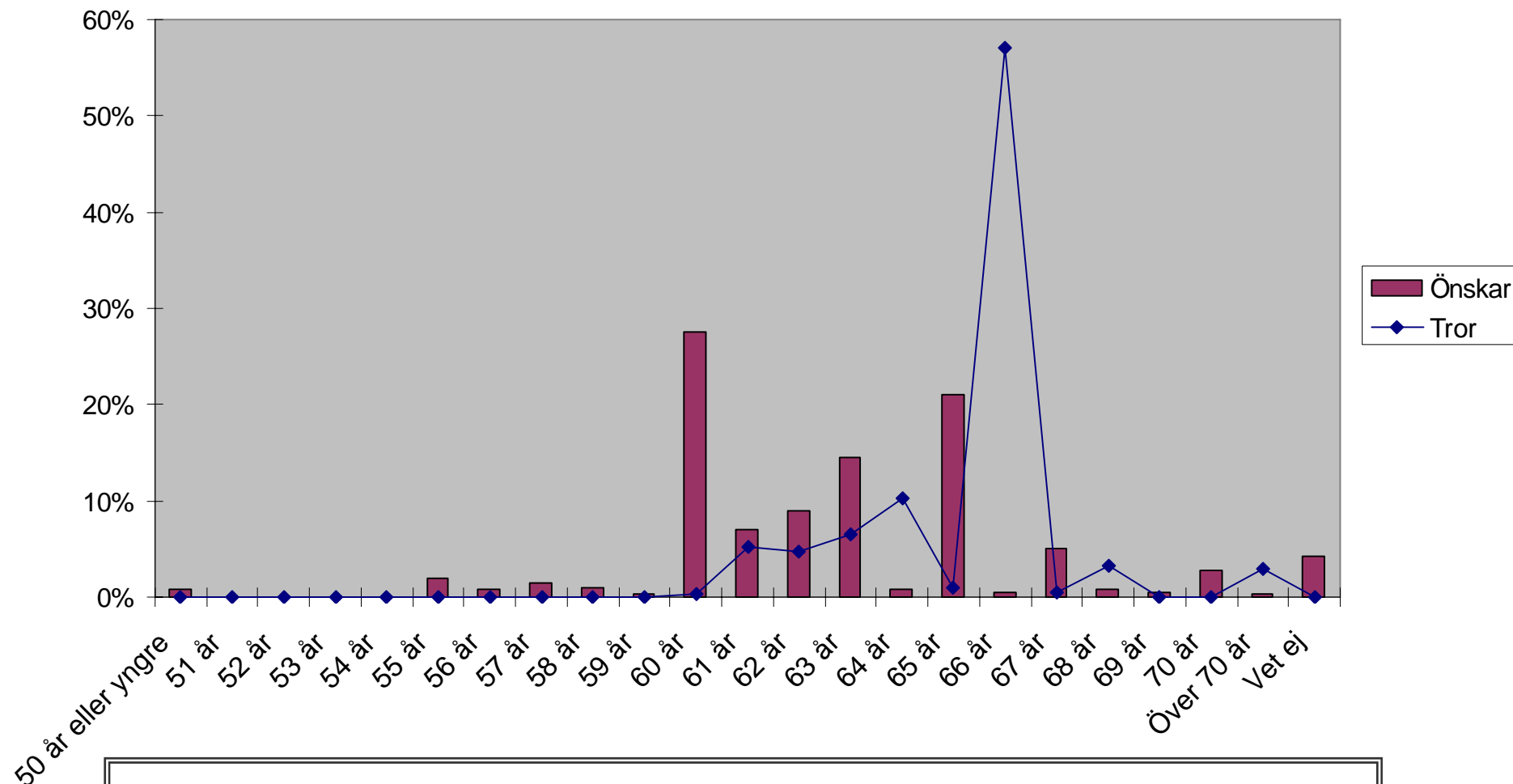
Trolig pensionsålder och inkomst

■ Före 65 år ■ 65 år ■ Efter 65 år

→ Det var framförallt högavlönade som trodde att de skulle arbeta efter 65 år.

Önskad pensionsålder mot trolig pensionsålder

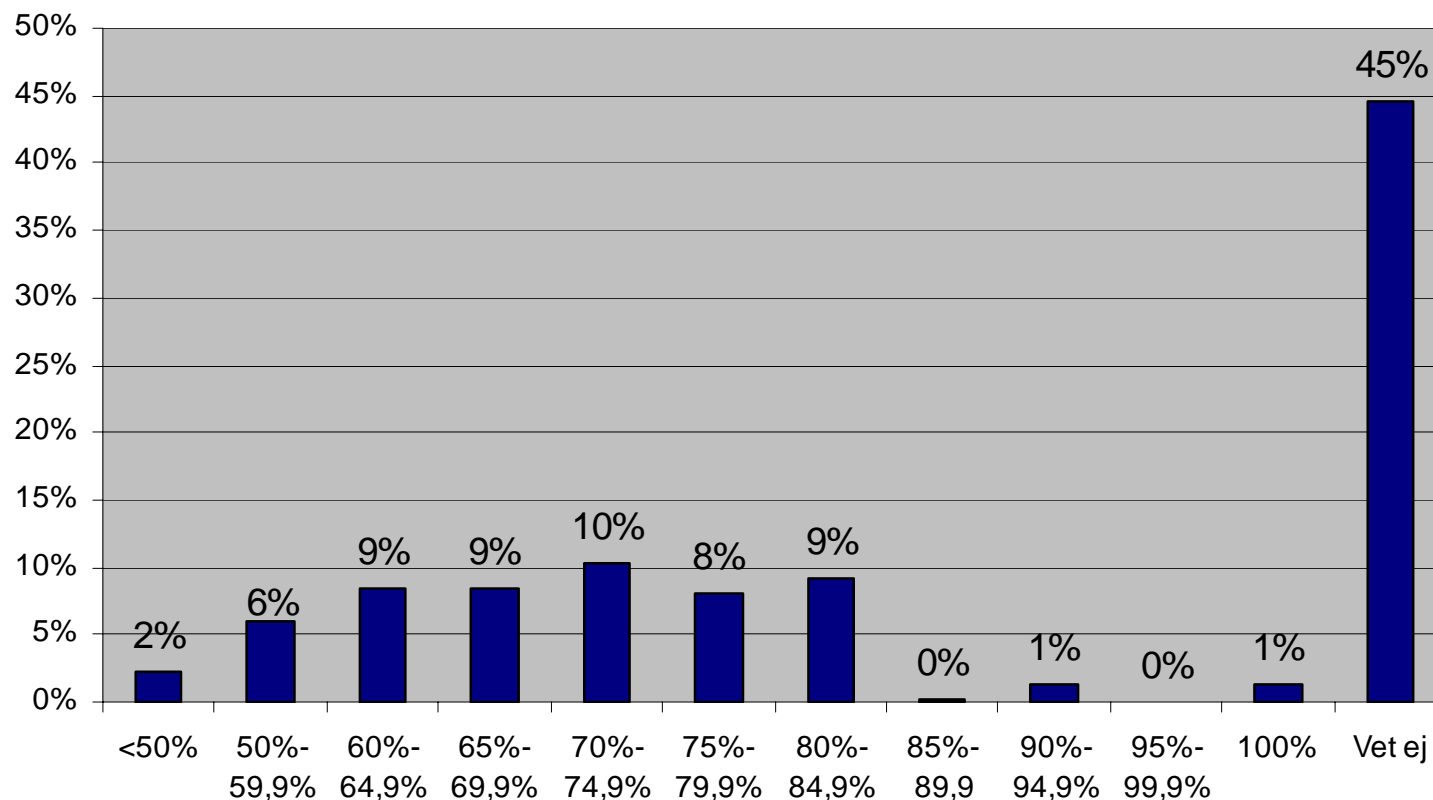
➔ Generellt sett önskade man att gå i pension tidigare än man trodde var realistiskt.

**40-TALISTERNA OCH
EKONOMIN SOM PENSIONÄR**

40-talisterna och ekonomin som pensionär

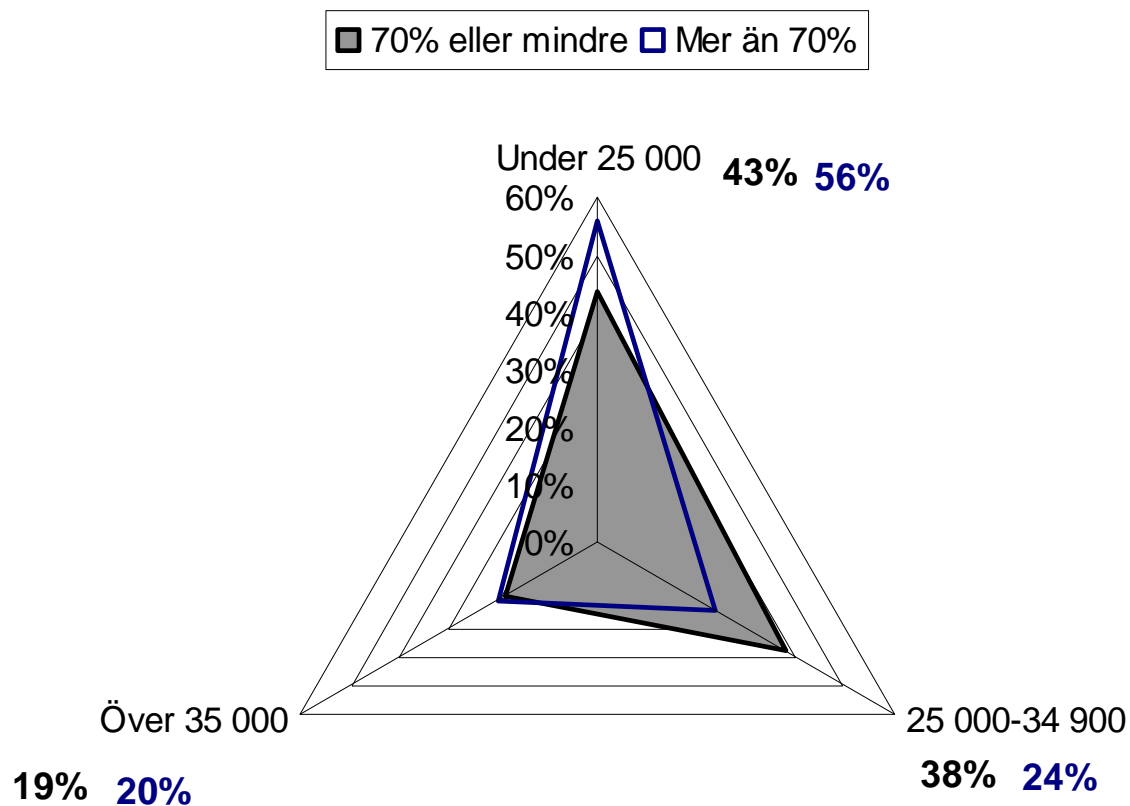
Hur många procent av din slutlön räknar du med att få i pension?

➔ Nästan hälften av respondenterna visste inte hur stor deras pension kommer att bli.

Bas: 204 svar, alla respondenter exklusive de som svarade "vet ej" på frågan hur många procent av deras slutlön som de räknar med att få i pension och/eller "vet ej/vill ej uppge" på inkomst.

Procent i pension och inkomst

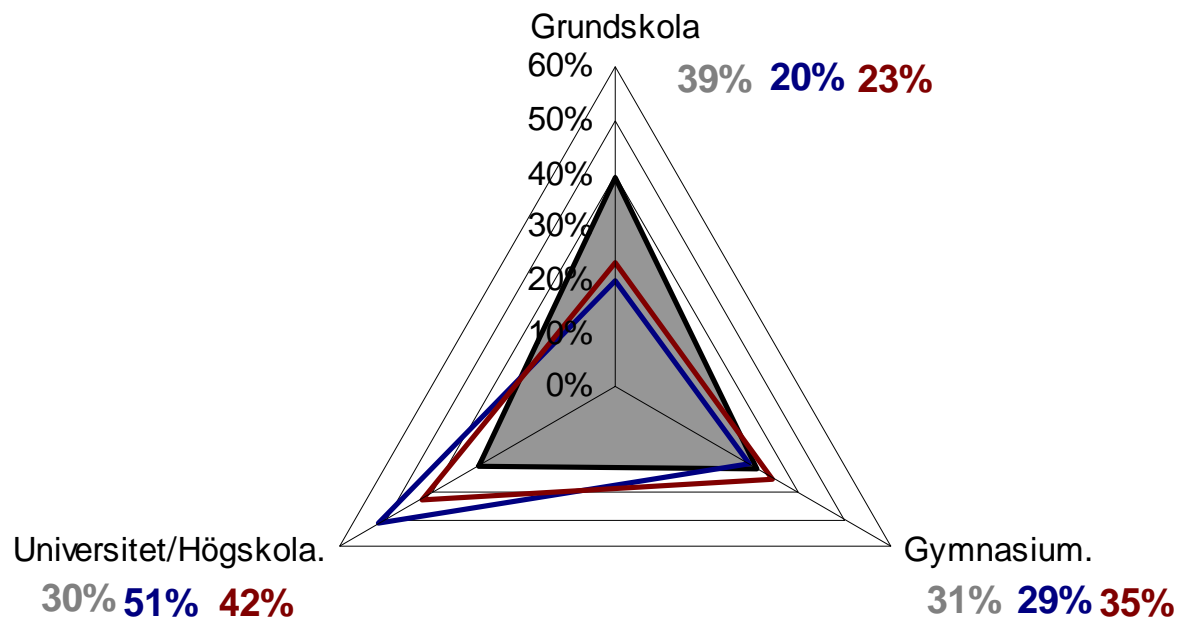

→ Bland de lågavlönade räknade man med högst procentuella belopp i pension.

Bas: 222 svar, alla respondenter exklusive de som svarade "vet ej" på frågan hur många procent av deras slutlön som de räknar med att få i pension och/eller "vet ej" på utbildning.

Procent i pension och utbildning

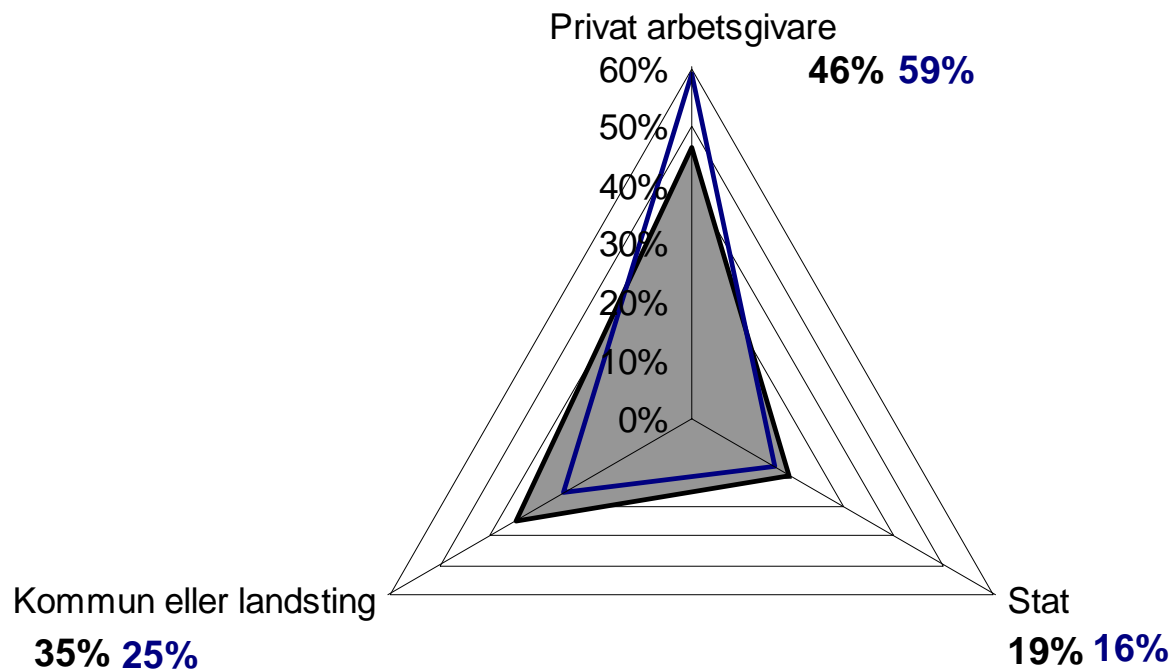
■ Vet ej ■ 70% eller mindre ■ Mer än 70%

→ Framförallt är det grundskoleutbildade som inte vet vad pensionen kommer att bli. Universitets- och högskolestudenterna hade något lägre förväntningar på sin pension än de övriga grupperna.

Procent i pension och arbetsgivare

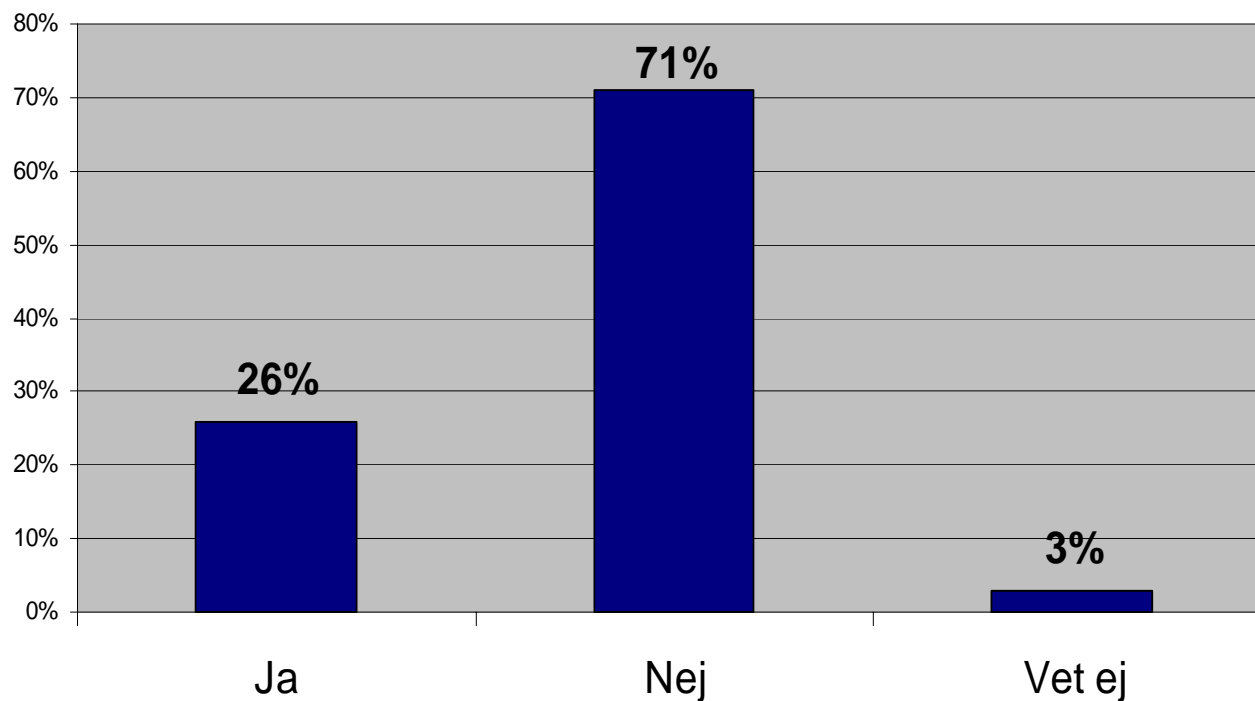
■ 70% eller mindre □ Mer än 70%

→ Lägst förväntan på procent i pension fann vi bland de kommunal- och landstingsanställda, högst bland de privatanställda.

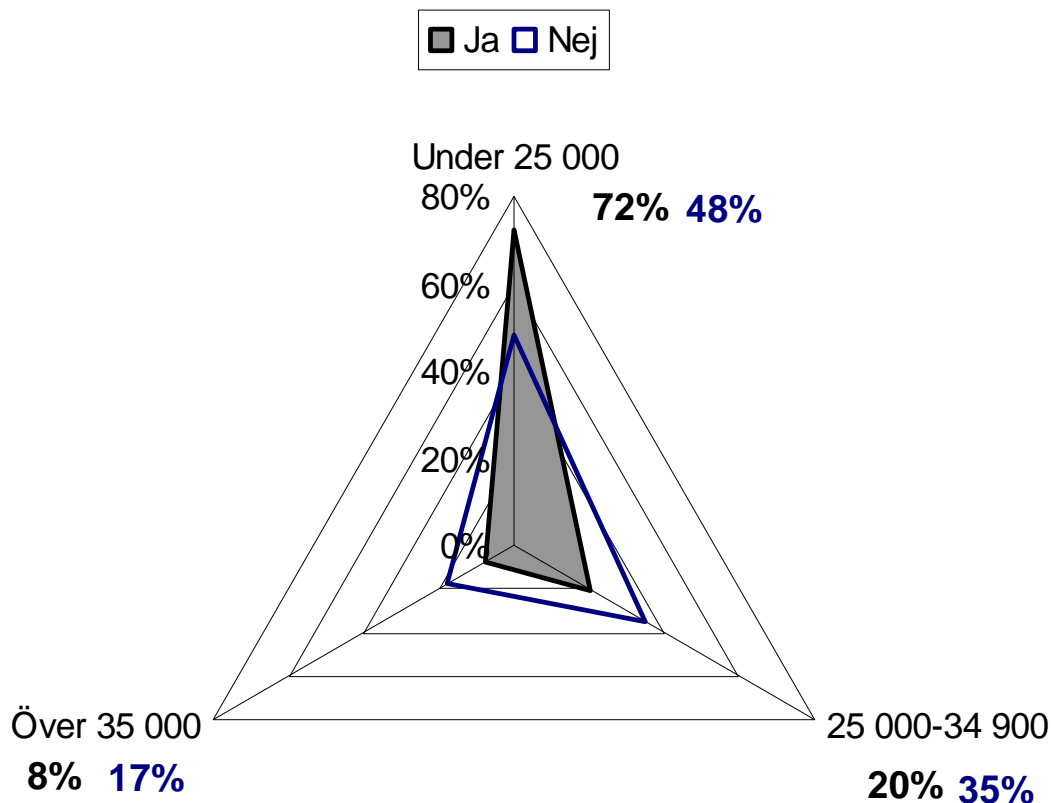
40-talisterna och ekonomin som pensionär

Känner du oro för hur du ska klara dig ekonomiskt som pensionär?

→ Nästan tre fjärdedel av respondenterna kände ingen oro för hur de ska klara sig ekonomiskt som pensionärer.

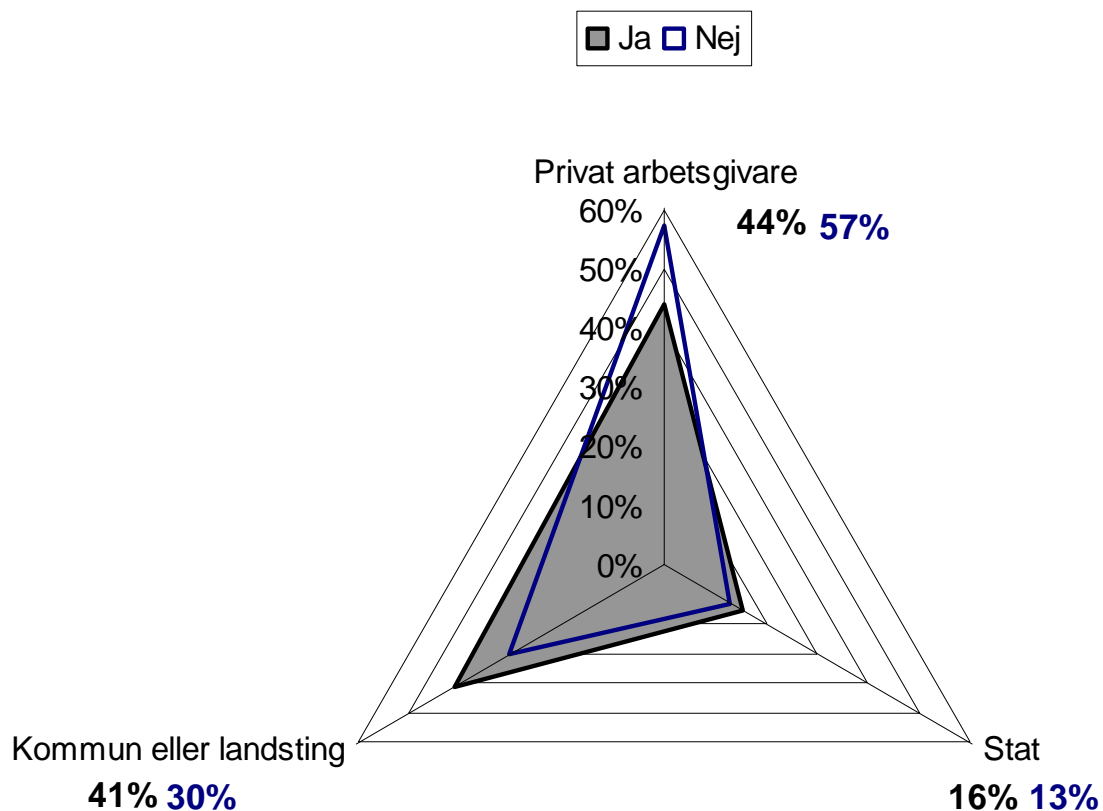
Ekonomisk oro och inkomst

→ De lågavlönade var mest oroliga för hur de ska klara sig som pensionärer.

Bas: 325 svar, alla respondenter exklusive de som svarade "vet ej" på frågan om de känner oro för hur de ska klara sig ekonomiskt som pensionärer och/eller "vet ej" på arbetsgivare.

Ekonomisk oro och arbetsgivare

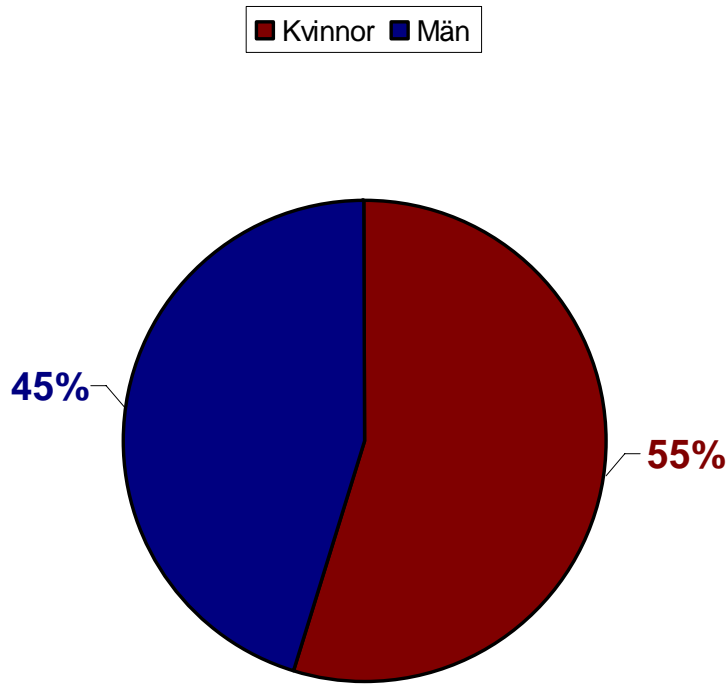

→ Störst ekonomisk oro för framtiden som pensionär fann vi bland de kommunal- och landstingsanställda, minst bland de privatanställda.

Bas: 388 svar, alla respondenter exklusive de som svarade "vet ej" på frågan om de känner oro för hur de ska klara sig ekonomiskt som pensionärer.

Korskorningar 40-talisterna och ekonomin som pensionär

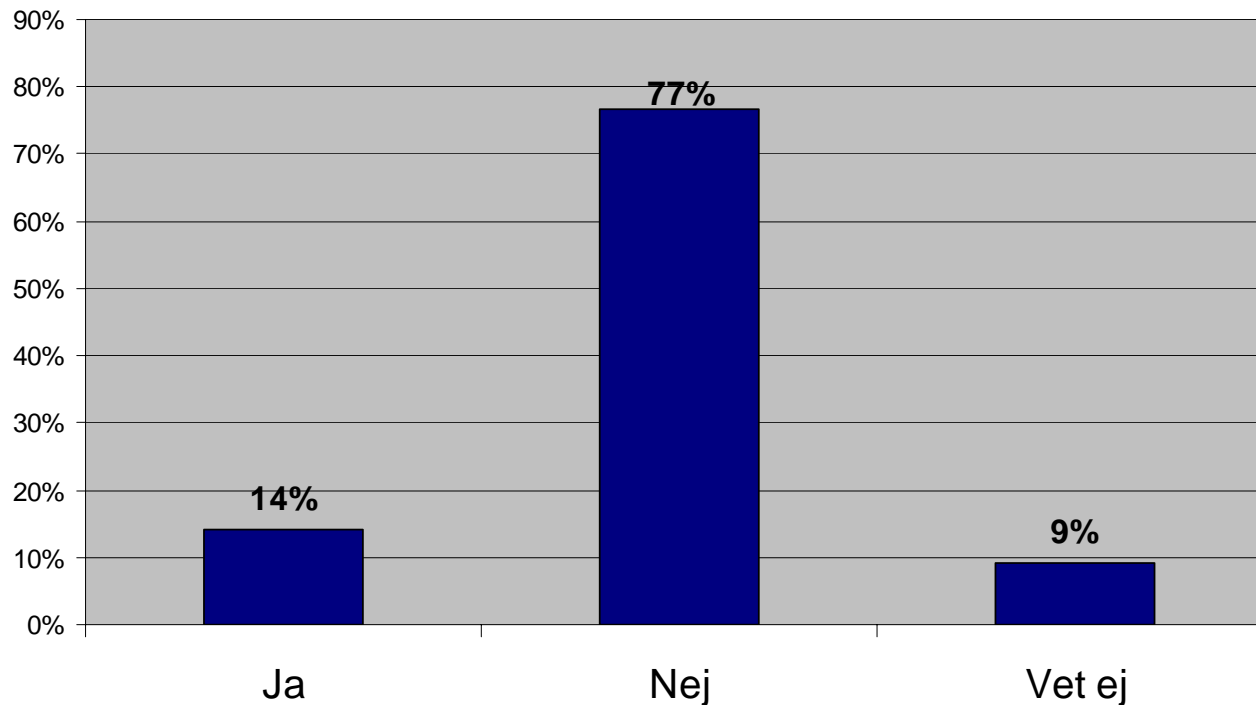
Ekonomisk oro och kön.

→ Kvinnorna kände något större ekonomisk oro inför framtiden som pensionär.

40-talisterna och ekonomin som pensionär

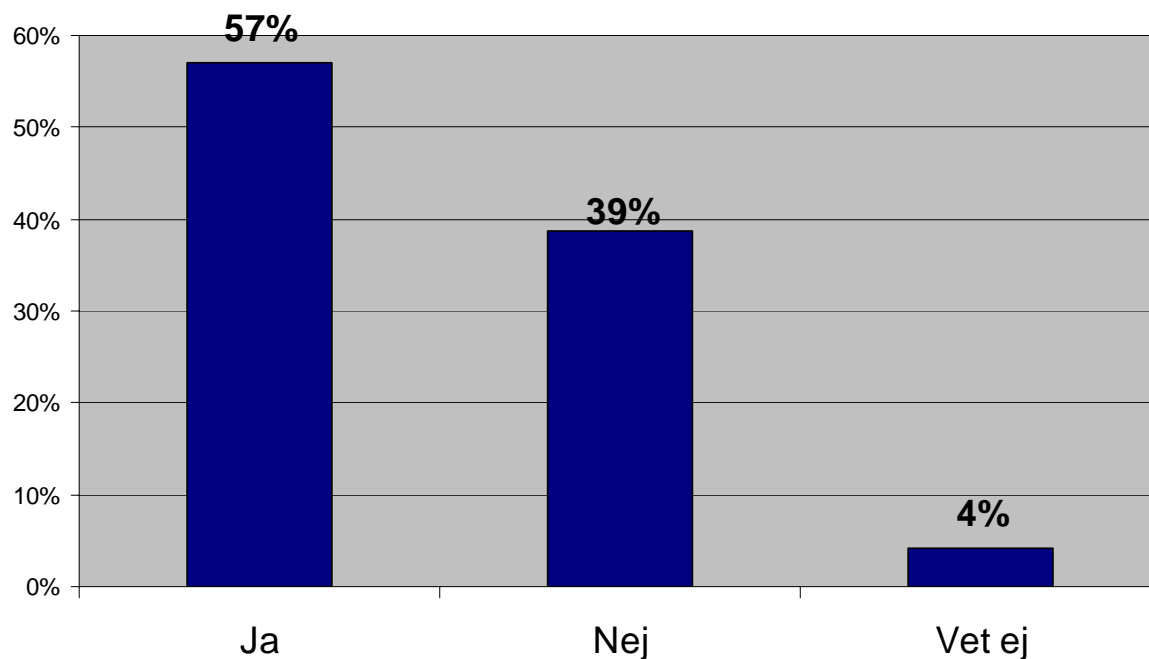
Tror du att du kommer att vara beroende av bidrag, som t ex bostadsbidrag för att klara dig ekonomiskt som pensionär?

→ Endast 14 % trodde att de skulle vara beroende av bidrag för att klara sig ekonomiskt som pensionärer.

40-talisterna och ekonomin som pensionär

Tror du att du måste förändra din ekonomiska situation när du går i pension?

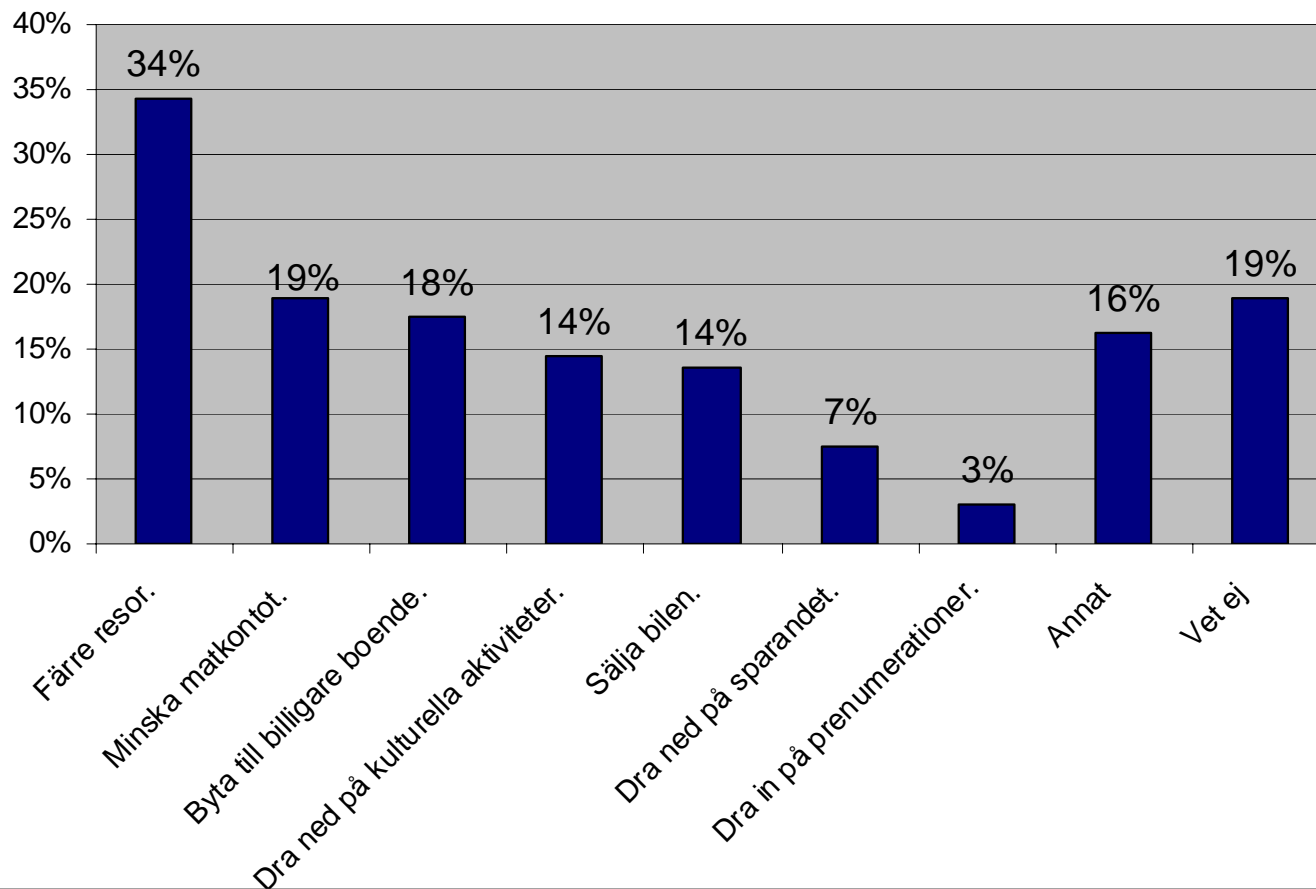

→ 57 % av respondenterna trodde att de måste förändra sin ekonomiska situation när de går i pension – 39 % trodde inte det.

Bas: 228 respondenter, 329 svar, de som svarat att de tror att de måste förändra sin ekonomiska situation när de går i pension.

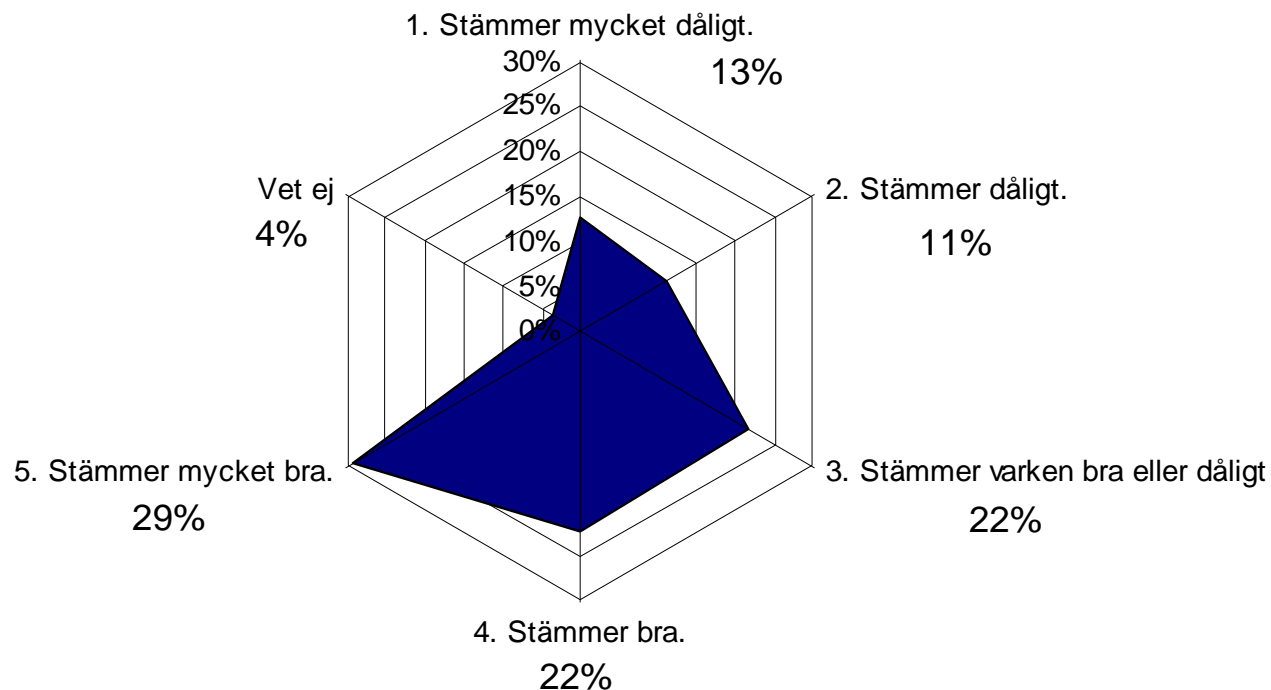
40-talisterna och ekonomin som pensionär

Om ja, på vilket sätt?

→ Det främsta sättet att förbättra sin ekonomiska situation var färre resor (34 %), minska matkontot (19 %) och billigare boende (18 %).

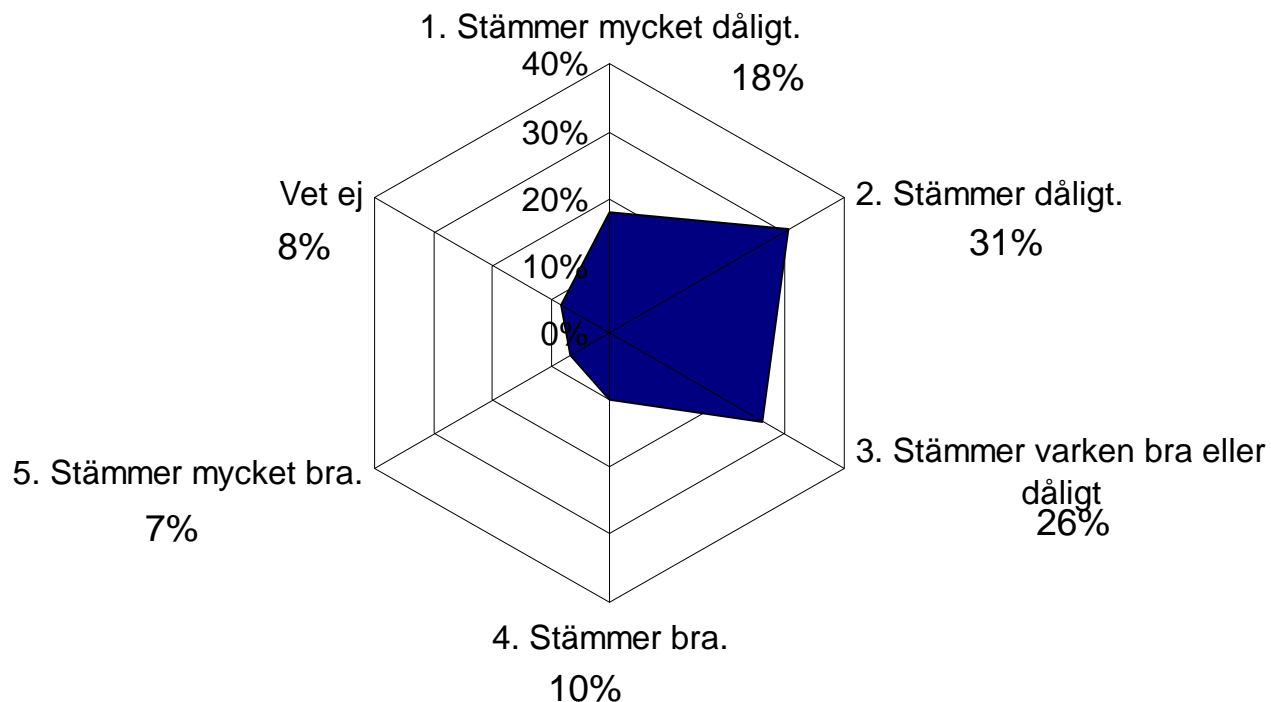
När jag blir pensionär tror jag att jag kommer att få det ekonomiskt bättre än mina föräldrar hade det som pensionärer.

→ Över hälften av (52 %) 40-talisterna trodde att de skulle få det ekonomiskt bättre än sina föräldrar som pensionärer.

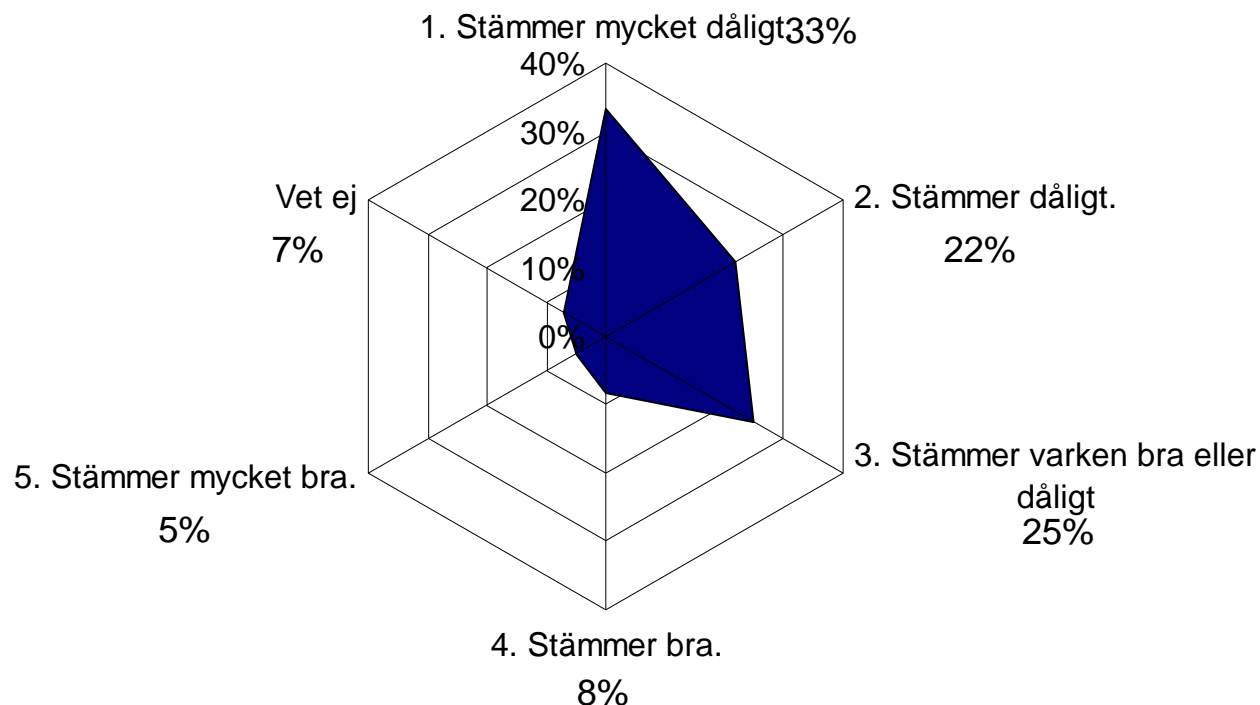
40-talisterna och ekonomin som pensionär

Jag tror att mina barn (alternativt de som är 25 yngre än jag, om man inte har barn) kommer att få det ekonomiskt bättre som pensionärer än jag.

→ Nästan hälften av 40-talisterna (49 %) trodde att deras barn skulle få det ekonomiskt sämre som pensionärer.

Jag tycker att det nya pensionssystemet när man själv tar ett större ansvar för sin framtida pension är bättre än det gamla systemet med Folkpension och ATP.

→ Över hälften (55 %) tyckte inte om det nya pensionssystemet – det gjorde bara 13 %.